
Cykl webinarów "Cztery pory roku w ogrodach"

Cztery pory roku w ogrodach

cykl 12 webinarów o sztuce ogrodowej

październik 2020 r. – **wrzesień** 2021 r.

<https://webinaria.ogrody-krolewskie.pl/>

Cykl dwunastu webinarów to wspaniała podróż po najwybitniejszych założeniach ogrodowych Europy. Cztery części wydarzenia podyktowane zostały porami roku, które łączą się ostatecznie w spójną całość, tworzącą wyznacznik idei i synergii pomiędzy sztuką i ogrodem. Wybitni specjaliści z dziedziny sztuki ogrodowej wprowadzą nas w zagadnienia inspirowane wspaniałymi ogrodami historycznymi. Tematyczne aranżacje kwiatowe wykonane przez fantastyczny Duet Kwiaty i miut umilą rozważania ogrodowe, pokazując, iż trendy panujące w historii sztuki ogrodowej można również przedstawić w sposób nieoczywisty, zgodny z naturą oraz z uruchomieniem doznań, którym nie sposób się oprzeć w otoczeniu kwiatów.

Zagadnienia dotyczące historii kulinariów, kultury stołu i receptur inspirowanych roślinami i porami roku w ogrodach przedstawi niezastąpiony Robert Makłowicz.

PROGRAM

CZĘŚĆ IV – HISTORIA OGRODÓW UTKANA W PROMIENIACH LATA

W letnim cyklu spotkań poruszona zostanie tematyka królewskich wyobrażeń barokowego bogactwa kształtu i formy oraz idei, które decydowały o wyznaczaniu stylu historycznych założeń tego okresu. Udamy się do słonecznej Italii, by tam w promieniach lata poznać wspaniałych twórców najwybitniejszych ogrodów historycznych. W zapachu ziół, kolorach lata wzbogaconych rzeźbami i elementami typowymi dla włoskich ogrodów odkryjemy tęsknotę za idealną formą wytworzoną ręką ogrodników i projektantów wplatających idee w kompozycje i ornamenty ogrodowe. Pragnienie lata ugasimy opowieścią o wodzie jako symbolu ogrodowego życia.

8 września 2021 r., godz. **18.00** *Źródło życia, pożądania i ambicji – opowieść o żywiole wody w sztuce ogrodowej*

mgr inż. arch. kraj. Łukasz Przybylak (Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie)

(...) Nie starczy ust do wymówienia

przelotnych imion twoich, wodo (...)

W. Szymborska *Woda*

Woda towarzyszy nam od początku naszego istnienia i jak wszyscy wiemy, bez niej życie jest niemożliwe. Warunkuje prawidłowy rozwój, umożliwia wzrost, gasi pragnienie i pożary, oczyszcza łącząc swe krople w strumieniu deszczu i koi zszargane nerwy swym szumem i delikatnością. Wywołuje też strach.

Woda budzi emocje, staje się natchnieniem dla poetów, malarzy, artystów z wielu dziedzin. Każdy z nas zabiega przez całe życie by wody mu nie zabrakło, gdyż jest ona gwarantem szczęścia, spokoju i stabilizacji.

Na przestrzeni dziejów wodzie zaczęto przypisywać mistyczne znaczenie. W ostatnim odcinku cyklu prześledźmy niektóre ze znaczeń, które oddziałują na nasze postrzeganie tego żywiołu, a które pomogą nam głębiej docenić życiodajną moc wody.

Woda to fundamentalny żywioł ogrodu, dający życie roślinom. Od najdawniejszych czasów starano się wodę ujmować w ozdobne formy. Tryskała w fontannach, pieniała się w kaskadach, spływała po „teatrach wodnych”. Oprócz ruchliwych wód tryskających, olśniewały swą urodą nieruchome, szlachetne wody – zwierciadła. Potrafiły odbijać zmienne niebo i refleksy słonecznego światła. Nie było takiej epoki w dziejach ogrodów, która nie ceniłaby przyjemności spaceru łodzią przy dźwiękach muzyki czy poezji. Woda unosząca łodzie ku ogrodowym wyspom ucieleśniającym izolowaną krainę szczęścia była wodą stanowiącą o przemianie i duchowej transformacji.

Obecność wody była ceniona we wszystkich rodzajach ogrodów i parków w każdej epoce historycznej. Nadmiar lub niedostatek wody na danej przestrzeni decydował o skali i bogactwie zastosowanych rozwiązań. Niejednokrotnie udział naturalnej wody w ogrodach zabytkowych był znaczny. Wówczas, gdy założenie wykorzystywało naturalne ciekły wodne stawało się najtrwalsze i w lepszym stopniu przetrwało na przestrzeni dziejów do naszych czasów.

4 sierpnia 2021 r., godz. 18.00 *Słoneczne ogrody Italii*

prof. Maria Adriana Giusti (Historic Garzoni Garden, Collodi, Włochy)

Partner: Roberto Vezzani (Fondazione Nazionale Carlo Collodi, Włochy)

wykład w języku angielskim i polskim

W najbliższym odcinku webinarium o sztuce ogrodowej udamy się do słonecznej Italii, by tam w promieniach lata poznać wspaniałych twórców najwybitniejszych ogrodów historycznych. W zapachu ziół, kolorach lata wzbogaconych rzeźbami i elementami typowymi dla włoskich ogrodów odkryjemy tęsknotę za idealną formą wytworzoną ręką ogrodników i projektantów wplatających idee w kompozycje i ornamenty ogrodowe. Pragnienie lata ugaszą wspaniałe wodotryski i grotty towarzyszące ogrodom, w których poszukiwany był cień i natchnienie w przeszłości, a obecnie duch czasu przenika nasze zmysły, kiedy w nich przebywamy.

Wersja polska:

Wersja angielska:

7 lipca 2021 r., godz. 18.00 *Królewski przepych ogrodów baroku*

dr inż. Dorota Sikora (Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Katedra Sztuki Krajobrazu)

Ogrody barokowe kształtowano na wzór wewnątrz pałacowych i dążono do różnorodności form i wyposażenia. Dziesiąty odcinek webinarium z cyklu Cztery pory roku w ogrodach ukáže nam "barokowy przepych", jaki towarzyszył założeniom ogrodowym z tego okresu. Dowiemy się, co oznacza układ zwany "gęsią stopką", gdzie znajdował się ogród właściwy, ocenimy różnice pomiędzy parterami i wysokimi ścianami boskietów oraz damy się zaskoczyć niespodziankom ogrodowym czy sztuczkom wodnym przygotowanym przez właścicieli ówczesnych ogrodów specjalnie z myślą o gościach żądnych niezapomnianych wrażeń.

Udamy się w wirtualną podróż do Francji: Wersalu czy Vaux-le-Vicomte, które mają swój początek w XVII wieku. Odwiedzimy również Niemcy czy Włochy podążające za francuską modą, ale zajrzemy także do polskich ogrodów barokowych, które zawsze budzą podziw wywołany bogactwem, kolorami, słonecznie wypełnionymi wnętrzami i atrakcjami godnymi władców. A na koniec spróbujemy przemycić nieco barokowego piękna do ogrodów zamkowych, by wspólnie odnaleźć w ich układzie inspiracje sztuką baroku. Zrozumiemy pochodzenie boskietów oraz amfiteatralnego zwieńczenia trawiastego wgłębnika, który zatopiony w słońcu zachęca do wypoczynku.

Dodatkowo, jak w każdym odcinku, Pan Robert Makłowicz dopełni słonecznego przepychu opowieścią inspirowaną kulturą królewskiego stołu, a Łukasz i Radek z duetu Kwiaty i Miut stworzą przepiękny bukiet na miarę dworu Króla Słońce. Zapraszamy!

8 września 2021 r., godz. **18.00** *Źródło życia, pożądania i ambicji – opowieść o żywiole wody w sztuce ogrodowej*

mgr inż. arch. kraj. Łukasz Przybylak (Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie)

Archiwum wykładów:

CZĘŚĆ III – WIOSENNE PRZEBUDZENIE POŚRÓD SZTUKI OGRODOWEJ

Wiosną przeniesiemy się do Chin i Japonii, których sztuka ogrodowa i kwitnące kwiaty wiśni niejednego z nas wprawiają w zachwyt. Przedstawimy sędziwych świadków historii, którzy swą monumentalną budową i rozmiarami uzmysłowią nam powrót do archetypu ogrodu jakim jest drzewo. Zwrócimy też naszą uwagę w kierunku królowej ogrodu i oddamy się zachwytom nad pięknem różnych inspiracji w ogrodowych założeniach Europy.

2 czerwca 2021 r., godz. **18.00** *Róża – królowa ogrodowych historii*

Matjaž Mastnak (Arboretum Volčji Potok Słowenia)

Łukasz Rojewski (hodowca róży *Queen of Warsaw*)

wykład w języku angielskim i polskim

Wersja polska:

Wersja angielska:

5 maja 2021 r., godz. **18.00** *Monumentalne drzewa jako świadkowie historii założenia ogrodowych Europy*

dr inż. arch. kraj. Wojciech Bobek (Politechnika Krakowska, Instytut Architektury Krajobrazu)

Drzewa to składnik i tworzywo budujące przestrzeń, zwłaszcza w przypadku przestrzeni parkowych i ogrodowych. Co prawda możemy sobie wyobrazić ogrody bez drzew, ale raczej nie chcemy ich takimi widzieć. Drzewa są bardzo często głównymi "aktorami" wewnątrz ogrodowych, tworzą klimat, rozbudzają uczucia, podkreślają zmienność związaną z porami roku oraz dynamikę na przestrzeni lat. Wiekowe drzewa stanowią nierzadko jeden z najtrwalszych elementów założeń ogrodowych. To wymowni świadkowie minionych epok, czasów świetności – niezwykle obraz zmian. Silnie oddziałują swoją wielkością, dostojnością, wyjątkowością, gdyż, o ile wyposażenie, architekturę ogrodową możemy skopiować, o tyle drzewa, ze względu na klimat i siedlisko, są w większości przypadków niepowtarzalne. Zachwyćmy się więc razem drzewami, bo warto.

7 kwietnia 2021 r., godz. **18.00** *Motywy dalekowschodnie w ogrodach*

dr inż. arch. kraj. Anna Majdecka – Strzeżek

CZĘŚĆ II – ZIMOWE SNY O OGRODACH

W cyklu zimowych spotkań z historią ogrodową przeniesiemy się do wnętrza, w których kwiaty obrazują w zimie to, czego brak nam w tym czasie na zewnątrz. Porozmawiamy o kwiatkach w malarstwie i motywach florystycznych wykorzystywanych w różnych dziedzinach sztuki. Zajrzemy też do szklarni naszych przyjaciół z Włoch oraz Polski, którzy w kartach historii odnaleźli wspólny wątek złotych cytrusów. Poznamy także symbole, które swą ponadczasową wymową piszą historię dostępną jedynie dla miłośników sztuki w prawdziwym tego słowa znaczeniu. Mowa świata roślin ukrytego we wnętrzach rezydencji królewskich przekazuje bowiem magię i niepowtarzalność tych miejsc i znaczy więcej niż słowa wypowiedziane wprost.

13 stycznia 2021 r., godz. **18.00** *Ogrody "żyjące" w zaciszu wnętrza*

mgr Barbara Werner (PKN ICOMOS)

3 lutego 2021 r., godz. **18.00** *Cytrusy i oranżerie we Włoszech i w Polsce*

dr Bianca Maria Landi (Galerie Uffizi – Ogrody Boboli we Florencji)

mgr inż. arch. kraj. Jacek Kuśmierski (Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie)

wykład w języku angielskim i polskim

3 marca 2021 r., godz. **18.00** *Niewinne i zmysłowe, mistyczne i wytworne... Przewrotność symboliki lili*

dr hab. Halina Galera (Uniwersytet Warszawski, Wydział Biologii)

CZĘŚĆ I – OGRODOWE KOLORY JESIENI

Cykl wykładów rozpocznie opowieść o tulipanach, których cebule sadzimy jesienią, aby wiosną cieszyć się ich niezwykłymi kwiatami. Sprawdzimy, czy tulipomania była zjawiskiem bardziej magicznym czy może szaleństwem, które w niektórych regionach Europy pośrednio trwa do dzisiaj jako niczym niezastąpiona miłość do roślin cebulowych i kwietnych pól utkanych z kolorowych tulipanów. Kraina XVIII - wiecznych europejskich parków krajobrazowych, najpełniej nawiąże do barw jesieni i odpoczynku charakterystycznych dla tej pory roku. Porozmawiamy również o elementach, bez których nie istniałyby wybitne ogrody Europy: przeniesiemy się do ogrodów, które w różnym stopniu pokazują

rozmaitość parterów i haftów ogrodowych różnych epok.

7 października 2020 r. - Tulipomania – magia i szaleństwo Europy. Każdy może mieć swój Keukenhof dr hab. inż. Dariusz Sochacki (Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Instytut Nauk Ogrodniczych)

Partner: Marlies Goldenberg – Keukenhof Holandia

4 listopada 2020 r. - O przestrzeni w ogrodzie krajobrazowym, patrzeniu i poruszaniu się dr inż. arch. kraj. Renata Stachańczyk (Narodowy Instytut Dziedzictwa)

2 grudnia 2020 r., godz. 18.00

Partery ogrodowe – ku ozdobie i pożytkowi

dr hab. inż. arch. prof. PK Agata Zachariasz (Politechnika Krakowska, Instytut Architektury Krajobrazu)

---

noweogrodywarszawy.pl

PODCZAS KAŻDEGO WYKŁADU:

OPOWIEŚĆ KWIATOWA: DUET KWIATY&MIUT
Łukasz Marcinkowski, Radek Berent

OPOWIEŚĆ KULINARNA: ROBERT MAKŁOWICZ

TRANSMISJA ONLINE:

- <https://zamek-krolewski.pl/edukacja/wykłady/cztery-pory-roku-w-ogrodach>
- youtube: ZamekKrolewski
- facebook: zamek.krolewski.warszawa

Opieka merytoryczna: **mgr inż. arch. kraj. Monika Drąg** – Ogrody Zamku Królewskiego w Warszawie – Muzeum

---

Source URL: <https://zamek-krolewski.pl/node/748>